

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O ELEKTRONSKOM POTPISU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, maj 2018. godine

**ZAKON
O ELEKTRONSKOM POTPISU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Zakona)**

Ovim Zakonom uređuju se pravo fizičkih i pravnih lica na upotrebu elektronskog potpisa u upravnim, sudskim i drugim postupcima, poslovnim i drugim radnjama, te prava, obaveze i odgovornosti fizičkih i pravnih lica koja pružaju usluge izrade, verifikacije i validacije elektronskog potpisa, elektronskog vremenskog žiga, elektronskog pečata, elektronske preporučene dostave i certifikata za autentifikaciju mrežnih stranica na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

**Član 2.
(Značenje izraza korištenih u Zakonu)**

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu znače:

- 1) elektronski potpis – skup podataka u elektronском облику који су придруžени или су логички повезани са другим подацима у електронском облику и које потписник користи за потписивање,
- 2) elektronski dokument – сваки садржај који је сачуван у електронском облику, а посебно као текстуални или звучни, визуелни или аудиовизуелни запис,
- 3) лични идентификациони подаци – скуп података који омогућавају да се потврди идентитет физичког или правног лица или физичког лица које представља правно лице,
- 4) корисник – правно лице, односно обртник или физичко лице које користи услуге даваoca услуга повјеренja,
- 5) потписник – физичко лице које израђује електронски потпис,
- 6) квалификовани електронски потпис – електронски потпис који испуњава захтјеве наведене у члану 4. овог закона и темељи се на квалификованимcertifikatima za elektronske potpise,
- 7) електронска идентификација – поступак кориштења личним идентификационим подацима у електронском облику који на недвојбен начин представљају било физичко или правно лице или физичко лице које представља правно лице;
- 8) аутентификација – електронски поступак који омогућава да електронска идентификација физичког или правног лица или извршност и цјеловитост података у електронском облику буду потврђени,
- 9) подаци за израду електронског потписа – јединствени подаци, као што су кодови или приватни криптографски ključevi које потписник користи за израду електронског потписа,
- 10) средство за израду електронског потписа – одговарајућа рачунарска опрема и рачунарски програм које потписник користи при изради електронског потписа,
- 11) квалифицирано средство за израду електронског потписа – средство за израду електронског потписа које испуњава посебне услове прописане овим законом,
- 12) подаци за верификацију – подаци, као што су кодови или јавни криптографски ključevi, који се користе ради потврде валидности електронског потписа или електронског pečata,
- 13) средство за верификацију – одговарајућа рачунарска опрема и рачунарски програм који се користе за потврду података за верификацију потписа или pečata,
- 14) услуге повјеренja - електронска услуга која се у правилу пружа уз накнаду и која се састоји од:

- a) izrade, verifikacije i validacije elektronskih potpisa, elektronskih pečata ili elektronskih vremenskih žigova i certifikata koji se odnose na te usluge,
 - b) izrade, verifikacije i validacije certifikata za autentifikaciju mrežnih stranica i
 - c) čuvanja elektronskih potpisa, pečata ili certifikata koji se odnose na te usluge,
- 15) pružatelj usluga povjerenja – pravno lice, odnosno obrtnik koji je registriran i koji obavlja poslove u skladu sa zakonom, koje izdaje elektronske certifikate ili pruža druge usluge koje su u vezi sa elektronskim potpisima, pečatima, vremenskim žigovima ili ostalim uslugama predviđenim zakonom,
- 16) kvalifikovani pružatelj usluga povjerenja - pružatelj usluga povjerenja koji pruža jednu ili više kvalifikovanih usluga povjerenja i kojemu je nadležno tijelo odobrilo kvalifikovani status,
- 17) elektronski vremenski žig – skup podataka u elektronskom obliku koji povezuje druge podatke u elektronskom obliku sa određenim datumom i vremenom i na taj način dokazuje da su ti podaci postojali u to vrijeme,
- 18) kvalifikovani vremenski žig - vremenski žig koji ispunjava uslove iz člana 11. ovoga zakona,
- 19) elektronski pečat – skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani sa drugim podacima u elektronskom obliku radi osiguranja izvornosti i cjelovitosti tih podataka,
- 20) kvalifikovani elektronski pečat – elektronski pečat koji je kreiran pomoću kvalifikovanog sredstva za izradu elektronskog pečata i koji se zasniva na kvalifikovanom certifikatu za elektronski pečat,
- 21) autor elektronskog pečata – pravno lice, odnosno obrtnik koji kreira elektronski pečat,
- 22) podaci za izradu elektronskog pečata – jedinstveni podaci, kao što su kodovi ili privatni kriptografski ključevi koji se koriste za izradu elektronskog pečata,
- 23) sredstvo za izradu elektronskog pečata – odgovarajuća računarska oprema i računarski program koje se koristi za izradu elektronskog pečata,
- 24) kvalifikovano sredstvo za izradu elektronskog pečata – sredstvo za izradu elektronskog pečata koje ispunjava posebne uslove predviđene ovim Zakonom,
- 25) certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica – potvrda pomoću koje je moguće izvršiti autentifikaciju mrežnih stranica te kojom se mrežne stranice povezuju s fizičkim ili pravnim licem kojem je izdat certifikat,
- 26) kvalifikovani certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica – certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica koju je izdao davalac usluga povjerenja i koja ispunjava uslove iz člana 18. ovog Zakona,
- 27) usluga elektronske preporučene dostave – usluga koja omogućava prijenos podataka među trećim stranama pomoću elektronskih sredstava i pruža dokaz o postupanju s prenesenim podacima, uključujući dokaz o slanju i primanju podataka, čime se preneseni podaci štite od rizika gubitka, krađe, oštećenja ili bilo kakvih neovlaštenih promjena,
- 28) kvalifikovana usluga elektronske preporučene dostave – usluga elektronske preporučene dostave koja ispunjava zahtjeve utvrđene u članu 26. ovog Zakona,
- 29) pouzdajuća strana – fizičko ili pravno lice koje se oslanja na elektronsku identifikaciju ili uslugu povjerenja,
- 30) pseudonim – lažno, drugo ime pomoću kojega se neko lice predstavlja s ciljem prikrivanja svog pravog identiteta,
- 31) certifikat za elektronski potpis – elektronska potvrda koja povezuje podatke za verifikaciju elektronskog potpisa s fizičkim licem i potvrđuje barem ime ili pseudonim tog lica,
- 32) verifikacija – postupak verifikacije i potvrđivanja da su elektronski potpis ili pečat valjni, i
- 33) podaci za verifikaciju – podaci koji se koriste za verifikaciju elektronskog potpisa ili elektronskog pečata.

DIO DRUGI – ELEKTRONSKI POTPIS I KVALIFIKOVANI ELEKTRONSKI POTPIS

Član 3. (Elektronski potpis)

(1) Elektronski potpis je skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektronskom obliku i koje potpisnik koristi za potpisivanje.

(2) Elektronski potpis služi za elektronsku identifikaciju potpisnika i autentičnost potписанog elektronskog dokumenta.

(3) Upotreba pseudonima za elektronsko potpisivanje dozvoljena je pod uslovima propisanim ovim Zakonom.

Član 4. (Kvalifikovani elektronski potpis)

Kvalifikovani elektronski potpis je elektronski potpis koji:

- a) je povezan isključivo s potpisnikom,
- b) pouzdano identificira potpisnika,
- c) je izrađen korištenjem sredstava za izradu elektronskog potpisa, koje potpisnik može koristiti pod svojom isključivom kontrolom uz visok stepen pouzdanosti, i
- d) je direktno povezan s podacima na koje se odnosi, i to na način koji nedvosmisleno omogućava uvid u bilo koju izmjenu izvornih podataka.

Član 5. (Pravno djelovanje kvalifikovanog elektronskog potpisa)

Kvalifikovani elektronski potpis u odnosu na podatke u elektronskom obliku ima istu pravnu snagu kao i vlastoručni potpis, odnosno vlastoručni potpis i pečat u odnosu na podatke u papirnatom obliku.

Član 6. (Pravna valjanost elektronskog potpisa)

(1) Elektronski potpis smatra se pravno valjanim i dopušteno ga je koristi u sudskim i drugim postupcima ako ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

(2) Elektronski potpis se ne može osporavati u sudskim i drugim postupcima isključivo na osnovu toga što je u elektronskom obliku ili zbog toga što ne ispunjava sve zahteve za kvalifikovani elektronski potpis.

Član 7. (Izrada elektronskog potpisa)

(1) Elektronski potpis izrađuje se sredstvima za izradu elektronskog potpisa.

(2) Kvalifikovani elektronski potpis izrađuje se kvalifikovanim sredstvima za izradu elektronskog potpisa koja moraju ispunjavati uslove iz člana 8. ovog Zakona.

Član 8.
(Kvalifikovano sredstvo za izradu elektronskog potpisa)

- (1) Kvalifikovano sredstvo za izradu elektronskog potpisa mora ispunjavati sljedeće uslove:
- a) osigurati da se podaci za izradu elektronskog potpisa praktički mogu pojaviti samo jednom, te da je osigurana njihova tajnost;
 - b) osigurati da se podaci za izradu elektronskog potpisa ne mogu iz njega izvesti te da je potpis zaštićen od falsifikovanja korištenjem postojeće raspoložive tehnologije i
 - c) osigurati da zakoniti potpisnik može podatke za izradu elektronskog potpisa pouzdano zaštititi od neovlaštenog korištenja od strane trećih lica.
- (2) Kvalifikovano sredstvo za izradu elektronskog potpisa ne može prilikom izrade elektronskog potpisa promijeniti podatke koji se potpisuju ili onemogućiti potpisniku uvid u te podatke prije procesa potpisivanja.
- (3) Generiranje ili upravljanje podacima za izradu elektronskog potpisa u ime potpisnika može obavljati isključivo kvalifikovani davalac usluga povjerenja.
- (4) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, kvalifikovani davalac usluga povjerenja koji upravlja podacima za izradu elektronskog potpisa u ime potpisnika može kopirati podatke za izradu elektronskog potpisa isključivo u svrhu izrade rezervnih kopija, a pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi:
- a) sigurnost kopiranih skupova podataka mora biti na jednakom nivou sigurnosti izvornih skupova podataka, i
 - b) broj kopiranih skupova podataka ne prelazi broj neophodan za osiguravanje kontinuiteta usluge.
- (5) Federalni ministar prometa i komunikacija (u dalnjem tekstu: Ministar), imajući u vidu međunarodne evropske standarde i preporuke (ISO, ETSI, RFC i slično), ili pozivanjem na njih, propisuje koje se mjere zaštite elektronskog potpisa i kvalifikovanog elektronskog potpisa moraju poduzeti, tehničko-tehnološke postupke za izradu kvalifikovanog elektronskog potpisa i uslove koje trebaju ispuniti sredstva za izradu elektronskog potpisa i kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Član 9.
(Postupak verifikacije elektronskog potpisa)

- (1) Postupkom verifikacije elektronskog potpisa potvrđuje se valjanost elektronskog potpisa pod sljedećim uslovima:
- a) certifikat koji podržava potpis je u trenutku potpisivanja bio certifikat za elektronski potpis koji je u skladu s ovim Zakonom;
 - b) certifikat je izdao davalac usluga povjerenja i bio je valjan u trenutku potpisivanja;
 - c) podaci za verifikaciju potpisa odgovaraju podacima koji se pružaju pouzdajućoj strani;
 - d) jedinstveni skup podataka koji predstavlja potpisnika u certifikatu ispravno je dostavljen pouzdajućoj strani;
 - e) korištenje pseudonima, ako je pseudonim bio korišten u trenutku potpisivanja, jasno je naznačeno pouzdajućoj strani;
 - f) elektronski potpis izrađen je sredstvom za izradu elektronskog potpisa;
 - g) nije ugrožena cjelovitost potpisanih podataka;
 - h) zahtjevi predviđeni u članu 3. ovog Zakona bili su ispunjeni u trenutku potpisivanja.
- (2) Postupkom verifikacije kvalifikovanog elektronskog potpisa potvrđuje se valjanost kvalifikovanog elektronskog potpisa pod sljedećim uslovima:

- a) certifikat koji podržava potpis je u trenutku potpisivanja bio kvalifikovani certifikat za elektronski potpis koji je u skladu s ovim zakonom;
- b) kvalifikovani certifikat izdao je kvalifikovani davalac usluga povjerenja i bio je valjan u trenutku potpisivanja;
- c) podaci za verifikaciju potpisa odgovaraju podacima koji se pružaju pouzdajućoj strani;
- d) jedinstveni skup podataka koji predstavlja potpisnika u certifikatu ispravno je dostavljen pouzdajućoj strani;
- e) korištenje pseudonimom, ako je pseudonim bio korišten u trenutku potpisivanja, jasno je naznačeno pouzdajućoj strani;
- f) elektronski potpis izrađen je sredstvom za izradu kvalifikovanog elektronskog potpisa;
- g) nije ugrožena cjelovitost potpisanih podataka;
- h) zahtjevi predviđeni u članu 4. ovog Zakona bili su ispunjeni u trenutku potpisivanja.

(3) Sistem koji se upotrebljava za potvrđivanje elektronskog potpisa osigurava pouzdajućoj strani tačan rezultat postupka verifikacije i omogućava joj otkrivanje svih poteškoća bitnih za sigurnost.

(4) Kvalifikovanu uslugu verifikacije može pružiti samo kvalifikovani davalac usluga povjerenja, koji postupkom verifikacije kvalifikovanog elektronskog potpisa potvrđuje valjanost kvalifikovanog elektronskog potpisa pod uslovima iz stava (2) ovog člana i dodatno omogućuje pouzdajućim stranama zaprimanje rezultata postupka verifikacije na automatizirani način, koji je pouzdan, učinkovit i nosi kvalifikovan elektronski potpis.

(5) Ministar, imajući u vidu međunarodne evropske standarde i preporuke (ISO, ETSI, RFC i slično), ili pozivanjem na njih, propisuje koje se mjere zaštite verifikacije elektronskog potpisa moraju poduzeti i tehničko-tehnološke postupke za verifikaciju.

DIO TREĆI – ELEKTRONSKI VREMENSKI ŽIG

Član 10. (Elektronski vremenski žig)

Elektronski vremenski žig je skup podataka u elektronskom obliku koji povezuje druge podatke u elektronskom obliku s određenim datumom i vremenom i na taj način dokazuje da su ti podaci postojali u to vrijeme.

Član 11. (Kvalifikovani elektronski vremenski žig)

Kvalifikovani elektronski vremenski žig mora ispunjavati sljedeće uslove:

- a) mora povezivati datum i vrijeme s podacima na takav način da se može isključiti mogućnost promjene podataka,
- b) mora se zasnivati na izvoru tačnog vremena koji je povezan sa koordiniranim univerzalnim vremenom (engl. Coordinate Universal Time - UTC), i
- c) mora biti potписан pomoću kvalifikovanog elektronskog potpisa ili pečaćen pomoću kvalifikovanog elektronskog pečata.

Član 12.
(Izdavanje elektronskog vremenskog žiga i njegov pravni učinak)

(1) Davalac usluga povjerenja koji izdaje elektronski vremenski žig dužan je, na osnovu zahtjeva za formiranje elektronskog vremenskog žiga, osigurati formiranje propisane strukture podataka elektronskog vremenskog žiga, kao i pouzdano utvrđivanje vremena njegovog nastanka i elektronsko potpisivanje strukture podataka elektronskog vremenskog žiga.

(2) Davalac usluga povjerenja koji izdaje elektronski vremenski žig dužan je osigurati pouzdan sistem pohrane relevantnih informacija koje se odnose na elektronski vremenski žig u propisanom periodu, posebno u svrhu dokazivanja za potrebe određenih postupaka.

(3) Na elektronski vremenski žig i s njim povezane usluge primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na elektronski certifikat.

(4) Elektronskom vremenskom žigu se kao dokazu u sudskom ili drugom postupku ne smije uskratiti pravni učinak i dopuštenost samo zbog toga što je u elektronskom obliku ili zbog toga što ne ispunjava sve zahtjeve kvalifikovanog elektronskog vremenskog žiga.

(5) Za kvalifikovani elektronski vremenski žig presumira se tačnost datuma i vremena koje pokazuje te cjelovitost podataka s kojima su datum i vrijeme povezani.

(6) Ministar propisuje uslove koje mora ispunjavati sistem za formiranje elektronskog vremenskog žiga, sadržaj zahtjeva za formiranje elektronskog vremenskog žiga, sadržaj strukture podataka elektronskog vremenskog žiga i postupak označavanja vremena koje je sadržano u elektronskom vremenskom žigu.

DIO ČETVRTI – ELEKTRONSKI PEČAT

Član 13.
(Elektronski pečat)

(1) Elektronski pečat je skup podataka u elektronskom obliku koji su pridruženi ili su logički povezani s drugim podacima u elektronskom obliku i koji osiguravaju autentičnost i cjelovitost tih podataka.

(2) Kvalifikovani elektronski pečat mora ispunjavati sljedeće uslove:

- mora biti povezan isključivo s autorom pečata,
- mora pouzdano identifikovati autora pečata,
- izrađen je korištenjem sredstava za izradu elektronskog potpisa, koja potpisnik može koristiti pod svojom isključivom kontrolom, uz visok stepen pouzdanosti, i
- mora biti direktno povezan s podacima na koje se odnosi, i to na način koji nedvosmisleno omogućava uvid u bilo koju izmjenu izvornih podataka.

Član 14.
(Pravna valjanost elektronskog pečata)

(1) Elektronski pečat smatra se pravno valjanom i dopušteno ga je koristi u sudskim i drugim postupcima ako ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

(2) U pogledu sredstava za izradu kvalifikovanog elektronskog pečata i kvalifikovanih sredstava za verifikaciju elektronskog pečata primjenjuju se odredbe članova 8. i 9. ovog Zakona koje se odnose na kvalifikovani elektronski potpis.

(3) Elektronskom pečatu se kao dokazu u sudskom ili drugom postupku ne smije uskratiti pravni učinak i dopuštenost samo zbog toga što je u elektronskom obliku ili zbog toga što ne ispunjava sve zahtjeve kvalifikovanog elektronskog pečata.

(4) Za kvalifikovani elektronski pečat presumira se tačnost datuma i vremena koji pokazuje te cjelovitost podataka i tačnost izvora podataka s kojima je kvalifikovani elektronski pečat povezan.

DIO PETI – ELEKTRONSKI CERTIFIKATI I DAVAOCI USLUGA POVJERENJA

Član 15.

(Elektronski certifikat za elektronski potpis, elektronski pečat i mrežnu stranicu)

(1) Elektronski certifikat za elektronski potpis je potvrda u elektronskom obliku koja povezuje podatke za verifikaciju elektronskog potpisa s fizičkim licem i potvrđuje barem ime ili pseudonim tog lica.

(2) Elektronski certifikat za elektronski pečat je potvrda u elektronskom obliku koja povezuje podatke za verifikaciju elektronskog pečata s pravnim licem, odnosno obrtnikom, i potvrđuje naziv tog pravnog lica, odnosno obrtnika.

(3) Elektronski certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica je elektronska potvrda pomoću koje je moguće izvršiti autentifikaciju mrežnih stranica i kojom se te mrežne stranice povezuju s fizičkim ili pravnim licem, odnosno obrtnikom, kojima je izdat certifikat.

Član 16.

(Kvalifikovani elektronski certifikat za elektronski potpis)

(1) Kvalifikovani elektronski certifikat za elektronski potpis je potvrda u elektronskom obliku koju izdaje kvalifikovani davalac usluga povjerenja u skladu s odredbama ovog Zakona.

(2) Kvalifikovani elektronski certifikat iz stava (1) ovog člana mora sadržavati:

- a) oznaku o tome da je riječ o kvalifikovanom elektronskom certifikatu,
- b) identifikacioni skup podataka o davaocu usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovani elektronski certifikat, uključujući i naziv države u kojoj ima sjedište, i:
 - 1) naziv pravnog lica i, kada je to primjenljivo, registarski broj kako je navedeno u službenoj evidenciji, ako elektronski certifikat izdaje pravno lice,
 - 2) naziv obrtnika ako elektronski certifikat izdaje obrtnik,
- c) ime potpisnika ili pseudonim ako se potpisnik koristi pseudonimom,
- d) podatke za verifikaciju elektronskog potpisa koji odgovaraju podacima za izradu elektronskog potpisa,
- e) podatke o početku i kraju važenja elektronskog certifikata,
- f) identifikacionu oznaku izdatog elektronskog certifikata,
- g) kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat davaoca usluga povjerenja,
- h) lokaciju na kojoj je besplatno dostupan certifikat koji podržava kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat iz tačke g) stava (2) ovog člana,
- i) lokaciju usluga koje se mogu koristiti za provjeru statusa kvalifikovanog certifikata,
- j) informaciju o tome da li su podaci za izradu elektronskog potpisa, koji su povezani s podacima za verifikaciju elektronskog potpisa, smješteni u sredstvu za izradu kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Član 17.
(Kvalifikovani elektronski certifikat za elektronski pečat)

Kvalifikovani elektronski certifikat za elektronski pečat mora sadržavati:

- a) oznaku o tome da je certifikat izdat kao kvalifikovani elektronski certifikat za elektronske pečate,
- b) identifikacioni skup podataka o davaocu usluga povjerenja koje izdaje kvalifikovani elektronski certifikat, uključujući i naziv države u kojoj ima sjedište, i:
 - 1) naziv pravnog lica i, kada je to primjenljivo, registarski broj kako je navedeno u službenoj evidenciji, ako elektronski certifikat izdaje pravno lice,
 - 2) naziv obrtnika, ako elektronski certifikat izdaje obrtnik,
- c) naziv autora pečata i, kada je to primjenljivo, registarski broj,
- d) podatke za verifikaciju elektronskog pečata koji odgovaraju podacima za izradu elektronskog pečata,
- e) podatke o početku i kraju roka važenja certifikata,
- f) identifikacionu oznaku izdatog elektronskog certifikata,
- g) kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat davaoca usluga povjerenja,
- h) lokaciju na kojoj je besplatno dostupan certifikat koji podržava kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat iz tačke g) ovog člana,
- i) lokaciju usluga koje se mogu koristiti za provjeru statusa kvalifikovanog certifikata,
- j) informaciju o tome ako su podaci za izradu elektronskog pečata, koji su povezani s podacima za verifikaciju elektronskog pečata, smješteni u sredstvu za izradu kvalifikovanog elektronskog pečata.

Član 18.
(Kvalifikovani elektronski certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica)

Kvalifikovani elektronski certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica mora sadržavati:

- a) oznaku o tome da je certifikat izdat kao kvalifikovani elektronski certifikat za autentifikaciju mrežnih stranica,
- b) identifikacioni skup podataka o davaocu usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovane elektronske certifikate za autentifikaciju mrežnih stranica, uključujući i naziv države u kojoj davalac usluga povjerenja ima sjedište, i:
 - 1) naziv pravnog lica i, kada je to primjenljivo, registarski broj kako je navedeno u službenoj evidenciji, ako elektronski certifikat izdaje pravno lice,
 - 2) naziv obrtnika, ako elektronski certifikat izdaje obrtnik,
- c) identifikacioni skup podataka o korisniku certifikata:
 - 1) najmanje ime lica kojem je izdat certifikat ili pseudonim, ako ga koristi, ako je riječ o obrtniku ili fizičkom licu,
 - 2) naziv pravnog lica i, kada je to primjenljivo, registarski broj kako je navedeno u službenoj evidenciji, ako se radi o pravnom licu,
- d) adresu, uključujući oznaku grada i države, korisnika kojem je izdat certifikat,
- e) naziv jedne ili više domena kojima upravlja korisnik certifikata,
- f) podatke o početku i kraju roka važenja certifikata,
- g) identifikacionu oznaku izdatog elektronskog certifikata,

- h) kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat davaoca usluga povjerenja,
- i) lokaciju na kojoj je besplatno dostupan certifikat koji podržava kvalifikovani elektronski potpis ili kvalifikovani elektronski pečat iz tačke h) ovog člana, i
- j) lokaciju usluga koje se mogu koristiti za provjeru statusa kvalifikovanog certifikata.

**Član 19.
(Davalac usluga povjerenja)**

(1) Pružanje usluga povjerenja u Federaciji obavljaju BH Pošta d.o.o. Sarajevo i Hrvatska pošta d.o.o. Mostar ili drugi pružatelj usluga povjerenja koji ispunjava zakonom propisane uslove.

(2) Svaki davalac usluga povjerenja, bilo kvalifikovanih ili nekvalifikovanih, treba prethodno od nadležnog ministarstva pribaviti dozvolu za pružanje usluga povjerenja.

(3) Davalac usluga povjerenja može obavljati usluge povjerenja ako ima:

- a) organizaciju rada koja osigurava kvalitet usluga povjerenja,
- b) finansijska i materijalna sredstva koja su dovoljna za trajnije pružanje usluga povjerenja i pokrivanje moguće štete, naknade na ime osiguranja i slično,
- c) zaposlena lica koja su kvalifikovana za izvršavanje odgovarajućih stručno-tehničkih poslova usluga povjerenja, vođenje registra certifikata i zaštite ličnih podataka,
- d) tehničku i programsku osnovu koja osigurava međunarodne standarde za provođenje usluga povjerenja,
- e) sistem fizičke zaštite uređaja, opreme i podataka, i
- f) rješenja za zaštitu od neovlaštenog pristupa i sigurnosna rješenja za čuvanje informacija.

**Član 20.
(Uslovi za pružanje usluga povjerenja)**

(1) Pored uslova iz člana 19. ovog Zakona, davalac usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovane elektronske certifikate mora ispunjavati i sljedeće uslove:

- a) osigurava pouzdanost neophodnu za pružanje usluga povjerenja,
- b) osigurava sigurno i ažurno vođenje registra certifikata te provođenje sigurnog i trenutnog prekida odnosno opoziva usluge elektronske certifikacije na zahtjev korisnika,
- c) omogućava tačno utvrđivanje datuma i vremena (sat i minuta) izdavanja ili opoziva elektronskog certifikata,
- d) provjerava na odgovarajući način i u skladu s propisima identitet i, ako je potrebno, druga obilježja korisnika kojima se izdaje elektronski certifikat,
- e) ima zaposlena lica sa specijalističkim znanjima, iskustvom i stručnim kvalifikacijama potrebnim za pružanje usluga povjerenja, a naročito upravljačke sposobnosti, stručnost u primjeni tehnologija elektronskog potpisa i odgovarajućih sigurnosnih procedura, sigurnu primjenu odgovarajućih administrativnih i upravljačkih postupaka koji su usaglašeni s priznatim standardima,
- f) ima pouzdane sisteme i proizvode koji su zaštićeni od promjena i osiguravaju tehničku i kriptografsku sigurnost procesa,
- g) poduzima mjere protiv falsifikovanja i krađe podataka,
- h) ima osigurana potrebna finansijska sredstva za rad, posebno za snošenje rizika od odgovornosti za štetu,

- i) ima osiguran pouzdan sistem skladištenja relevantnih informacija koje se odnose na kvalifikovane elektronske certifikate u propisanom roku, posebno u svrhu dokazivanja za potrebe određenih postupaka,
- j) ne čuva i ne kopira podatke za izradu elektronskog potpisa za korisnike kojima se pruža usluga elektronske certifikacije, osim u slučaju iz člana 8. stava (4) ovog Zakona,
- k) informira korisnike koji traže uslugu povjerenja o tačnim uslovima korištenja usluga, uključujući bilo koja ograničenja u korištenju, kao i postupke za rješavanje pritužbi i žalbi, s tim da te informacije moraju:
 - 1) biti napisane i pripremljene na jednom od službenih jezika u upotrebi u Federaciji, na latinici ili cirilici, i mogu se dostaviti elektronskim putem,
 - 2) biti na raspolaganju na zahtjev trećih lica koja koriste elektronski certifikat,
- l) ima osiguran pouzdan sistem čuvanja elektronskih certifikata u obliku koji omogućava njihovu provjeru kako bi:
 - 1) unos i promjene radila samo ovlaštena lica,
 - 2) mogla biti utvrđena provjera autentičnosti informacija iz certifikata,
 - 3) elektronski certifikat bio javno raspoloživ za pretraživanje samo u onim slučajevima za koje je vlasnik certifikata odnosno korisnik dao saglasnost, i
 - 4) bilo koja tehnička promjena koja bi mogla narušiti sigurnosne zahtjeve bila poznata davaocu usluga povjerenja.

(2) Ministar propisuje uslove koje moraju ispunjavati davaoci usluga povjerenja iz ovog člana i člana 19. ovog Zakona, kao i najniži iznos obaveznog osiguranja iz stava (1) tačke h) ovog člana kojim je davalac usluga povjerenja obavezan osigurati rizik od odgovornosti za štetu koja nastane obavljanjem usluga povjerenja.

Član 21.

(Dozvola za izdavanje elektronskih certifikata i pružanje usluga povjerenja)

(1) Davalac usluga povjerenja iz članova 19. i 20. ovog Zakona, koji izdaje nekvalifikovane ili kvalifikovane elektronske certifikate ili obavlja druge usluge povjerenja, može obavljati usluge na osnovu dozvole koju izdaje Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u dalnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Na osnovu zahtjeva pružatelja usluga povjerenja za izdavanje dozvole, Ministar imenuje Komisiju za provjeru ispunjenosti uslova za obavljanje usluga izdavanja nekvalifikovanih ili kvalifikovanih elektronskih certifikata ili obavljanje drugih usluga povjerenja (u dalnjem tekstu: Komisija), koja ima tri člana.

(3) U Komisiju se imenuju stručnjaci iz oblasti informacionih tehnologija koji imaju iskustvo u oblasti primjene elektronskog potpisa i koji poznaju sistem infrastrukture javnog ključa.

(4) Na osnovu preporuke Komisije, Ministar donosi rješenje kojim se rješava po zahtjevu za izdavanje dozvole.

(5) Dozvola za izdavanje nekvalifikovanih ili kvalifikovanih elektronskih certifikata i obavljanje drugih usluga povjerenja (u dalnjem tekstu: dozvola) ima značenje rješenja izdatog u upravnom postupku i nema ograničen rok važenja.

(6) Dozvola se izdaje u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(7) U postupku za izdavanje dozvole, u pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

(8) Iznos naknade za izdavanje dozvole utvrdit će se podzakonskim aktom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

**Član 22.
(Registar davalaca usluga povjerenja)**

(1) Izdavanjem dozvole iz člana 21. stava (5) ovog zakona davalac usluga povjerenja upisan je u Registar davalaca usluga povjerenja u Federaciji (u dalnjem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo i koji je javno dostupan. Ministarstvo po službenoj dužnosti upisuje davaoca usluga u Registar s danom donošenja dozvole.

(2) Davalac usluga povjerenja može početi raditi danom upisa u Registar poslovnih subjekata Federacije, a obavljati usluge povjerenja danom izdavanja dozvole iz člana 21. stava (5) ovog Zakona.

(3) Davaoci usluga povjerenja koji su upisani u Registar mogu to naznačiti u izdatim kvalifikovanim elektronskim certifikatima.

(4) Ministar propisuje sadržaj i način vođenja Registra, obrasce zahtjeva za izdavanje dozvole i potrebnih priloga uz zahtjev, obrasce zahtjeva za upis promjena i potrebnih priloga, kao i postupak izdavanja dozvole i upisa u Registar.

**Član 23.
(Usluge povjerenja i organi javne uprave i javna preduzeća)**

(1) Pružanje usluga povjerenja mogu obavljati i organi uprave i javno preduzeće ako ispunjavaju sve uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona.

(2) Djelokrug, sadržaj i nosioce pružanja usluga povjerenja u i za organe uprave i javna preduzeća utvrđuje Vlada Federacije.

**DIO ŠESTI – ELEKTRONSKI DOKUMENT I ELEKTRONSKA PREPORUČENA
DOSTAVA**

**Član 24.
(Pravni učinci elektronskih dokumenata i čuvanje)**

(1) Elektronskom dokumentu se kao dokazu u sudskim, upravnim, arbitražnim i sličnim postupcima ne smiju uskratiti pravni učinak i dopuštenost samo zbog toga što je on u elektronskom obliku.

(2) Ako je propisom utvrđen pismeni oblik ili original kao uslov punovažnosti pravnog akta, podnesaka, pravnog posla ili druge pravne radnje, elektronski dokument udovoljava tom zahtjevu pod uslovom da su autentičnost izvora i cijelovitost njegovog sadržaja zajamčeni kvalifikovanim elektronskim potpisom ili drugom adekvatnom tehničkom metodom.

(3) Ako je propisom zahtijevan original ili ovjerena kopija dokumenata, tom zahtjevu udovoljava i ovjerena elektronska kopija, koju ovlašteno lice izrađuje putem skeniranja papirnatog dokumenta i ovjeravanjem sadržaja kopije svojim kvalifikovanim elektronskim potpisom.

(4) Ovlaštenje i postupak za skeniranje i elektronsku ovjeru kopija utvrđuje Vlada Federacije.

(5) Svaki zaprimljeni elektronski dokument smatra se posebnim dokumentom, osim ako je više puta zaprimljen istovjetan dokument i primalac je znao ili je morao znati da je riječ o istovjetnom dokumentu.

(6) Pravna i fizička lica dužna su čuvati i arhivirati elektronske dokumente u informacionom sistemu ili na medijima koji omogućavaju trajnost elektronskog zapisa za utvrđeno vrijeme čuvanja, u skladu s ovim Zakonom, ako drugim zakonom nije propisano drukčije.

(7) Autentičnost izvora, cjelovitost i čitljivost sadržaja čuvanih elektronskih dokumenata, kao i zaštita podataka, kojim tokom vremena pada tehnička sigurnost (elektronski potpis ili pečat, elektronski vremenski žig i slično) moraju biti zajamčeni u cijelom razdoblju čuvanja.

(8) Pravna i fizička lica mogu poslove tekućeg čuvanja elektronskih dokumenata povjeriti drugom pravnom licu, koje je dužno da ove poslove vrši u skladu s ovim Zakonom, svojim internim aktima i zaključenim pravnim poslom.

(9) Lice kojem su povjereni poslovi čuvanja elektronskih dokumenata nije odgovorno za izvorni sadržaj ovih dokumenata.

(10) Kada lice čuva elektronske dokumente na način koji mu jamči izravan internetski pristup podacima, te kada je mjesto čuvanja u drugoj državi, nadležnim organima mora se omogućiti pristup, prijenos i upotreba tih elektronskih dokumenata, unutar ograničenja određenih propisima, te ukoliko to ti nadležni organi zahtijevaju u svrhu kontrole ili druge nadležnosti.

(11) Ministar propisuje uslove koje mora ispunjavati elektronsko čuvanje elektronskih dokumenata i lica koja vrše poslove čuvanja elektronskih dokumenata kao svoju djelatnost za druga lica.

Član 25.

(Pravni učinak usluge elektronske preporučene dostave)

(1) Podacima poslanim i primljenim upotrebom usluge elektronske preporučene dostave ne smije se kao dokazima u sudskim, upravnim, arbitražnim i sličnim postupcima uskratiti pravni učinak i dopuštenost samo zbog toga što su oni u elektronskom obliku ili zbog toga što ne ispunjavaju sve zahtjeve kvalifikovane usluge elektronske preporučene dostave.

(2) Za podatke poslane i zaprimljene upotrebom kvalifikovane usluge elektronske preporučene dostave podrazumijeva se cjelovitost podataka, slanje tih podataka od strane identifikovanog pošiljaoca, njihov primitak od strane identifikovanog primaoca te tačnost datuma i vremena slanja i primitka podataka kako su naznačeni kvalifikovanom uslugom elektronske preporučene dostave.

Član 26.

(Uslovi za pružanje usluge elektronske preporučene dostave)

(1) Pored uslova iz člana 19. ovog Zakona, davalac usluga povjerenja koji vrši kvalifikovane usluge elektronske preporučene dostave mora ispunjavati i sljedeće uslove:

- a) prikazuje pouzdanost neophodnu za pružanje usluga povjerenja;
- b) uz visok nivo pouzdanja osigurava identifikaciju pošiljaoca;
- c) osigurava identifikaciju primaoca prije dostave podataka;
- d) slanje i primanje podataka osigurano je kvalifikovaanim elektronskim potpisom ili kvalifikovanim elektronskim pečatom kvalifikovanog davaoca usluga povjerenja na način kojim se isključuje mogućnost nezapažene promjene podataka;
- e) pošiljaocu i primaocu podataka jasno se naznačuje svaka promjena podataka potrebna radi slanja ili primanja podataka;
- f) datum i vrijeme slanja, primanja i eventualne promjene podataka naznačuju se kvalifikovanim elektronskim vremenskim žigom.

(2) U slučaju prijenosa podataka između dvaju kvalifikovanih davalaca usluga povjerenja, ili više njih, zahtjevi iz prijašnjeg paragrafa primjenjuju se na sve kvalifikovane pridavaoceužatelje usluga povjerenja.

(3) Ministar propisuje uslove koje moraju ispunjavati davaoci usluga povjerenja iz ovog člana i člana 19. ovog Zakona, kao i postupke slanja i primanja podataka.

DIO SEDMI – PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI KORISNIKA I DAVALACA USLUGA POVJERENJA

Član 27. (Prava korisnika usluga povjerenja)

- (1) Korisnici su slobodni u izboru davaoca usluga povjerenja.
- (2) Korisnik može koristiti usluge jednog ili više davalaca usluga povjerenja.
- (3) Za pribavljanje usluga povjerenja korisnici mogu koristiti i usluge davalaca usluga povjerenja u inostranstvu.
- (4) Korisnici koriste usluge na osnovu ugovora s odabranim davaocem usluga povjerenja.

Član 28. (Zahtjev za izdavanje elektronskog certifikata)

- (1) Elektronski certifikat može se izdati svakom korisniku na njegov zahtjev, na osnovu nesumnjivo utvrđenog identiteta i ostalih podataka o korisniku koji je podnio zahtjev.
- (2) Identitet korisnika se za fizička lica utvrđuje na osnovu lične karte, putne isprave ili drugog identifikacionog dokumenta korisnika koji sadrži fotografiju lica i koji je važeći u trenutku podnošenja zahtjeva, a za pravna lica na osnovu dokaza o registraciji i dokaza o identitetu ovlaštenog predstavnika pravnog lica u skladu s pravilima koja važe za fizička lica.
- (3) Davalac usluga povjerenja izdaje elektronski certifikat za pojedinačne korisnike na osnovu ugovora potписанog s korisnikom, a u slučaju certifikata za ovlašteno lice pravnog lica, obrtnika ili javnog organa na osnovu ugovora potписанog s naručiocem, odnosno pravnim licem, obrnikom ili javnim organom.

Član 29. (Obaveze korisnika elektronskog certifikata)

- (1) Svaki korisnik obavezan je poduzeti sve potrebne organizacione i tehničke mjere zaštite od gubitaka i štete koje može uzrokovati drugim korisnicima, davaocu usluga povjerenja ili trećim licima.
- (2) Obaveza korisnika je da sredstva i podatke za izradu elektronskog potpisa i elektronskog pečata koristi pažljivo i u skladu s odredbama ovog Zakona, te da ih zaštitи i čuva od neovlaštenog pristupa i upotrebe.

Član 30. (Posebne obaveze korisnika elektronskih certifikata)

- (1) Sve potrebne podatke i informacije o promjenama koje utječu ili mogu utjecati na tačnost certifikata korisnik je obavezan prijaviti odmah po saznanju, odnosno dostaviti davaocu usluga povjerenja.
- (2) Korisnik je obavezan odmah zatražiti opoziv svog certifikata u svim slučajevima gubitka ili oštećenja sredstava ili podataka za izradu elektronskog potpisa i elektronskog pečata.

**Član 31.
(Odgovornost korisnika elektronskog certifikata)**

Korisnik je odgovoran za nepravilnosti koje su nastale zbog neispunjavanja obaveza utvrđenih odredbama članova 29. i 30. ovog zakona.

**Član 32.
(Obaveze davaoca usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovane elektronske certifikate)**

Davalac usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovane elektronske certifikate ima obavezu da:

- a) osigura da svaki kvalifikovani elektronski certifikat sadrži sve potrebne podatke u skladu s članovima 16, 17. i 18. ovog Zakona,
- b) utvrdi identitet korisnika za kojeg provodi usluge povjerenja fizičkom prisutnošću korisnika ili na daljinu pomoću sredstava elektronske identifikacije, kvalifikovanog certifikata, pomoću drugih metoda ili pomoću trećih lica u saglasnosti s važećim propisima,
- c) osigura tačnost i cjelovitost podataka koje unosi u evidenciju izdatih certifikata,
- d) u svaki certifikat unese osnovne podatke o svom identitetu,
- e) omogući svakom zainteresiranom licu uvid u identifikacione podatke davaoca usluga povjerenja i uvid u dozvolu za izdavanje kvalifikovanih elektronskih certifikata,
- f) vodi tačnu i zaštićenu evidenciju elektronskih certifikata,
- g) vodi tačnu i zaštićenu evidenciju opozvanih elektronskih certifikata,
- h) osigura vidljiv podatak o tačnom datumu i vremenu (sat i minuta) izdavanja odnosno opoziva elektronskih certifikata u evidenciji izdatih elektronskih certifikata,
- i) čuva sve podatke i dokumentaciju o izdatim i opozvanim elektronskim certifikatima, u skladu s važećim propisima, kao sredstvo dokazivanja u sudskim, upravnim i drugim postupcima, pri čemu podaci i prateća dokumentacija mogu biti i u elektronskom obliku, i
- j) primjenjuje odredbe zakona i drugih propisa kojima je uređena zaštita ličnih podataka.

**Član 33.
(Opoziv elektronskog certifikata)**

(1) Davalac usluga povjerenja obavezan je izvršiti opoziv certifikata odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, korisnicima:

- a) koji su to izričito zatražili,
- b) za koje je utvrđena netačnost ili nepotpunost podataka u evidenciji certifikata,
- c) za koje je zaprimljena službena obavijest o gubitku poslovne sposobnosti, i
- d) za koje je zaprimljena službena obavijest o smrti.

(2) Opoziv stupa na snagu odmah nakon njegovog objavljivanja u evidenciji opozvanih certifikata.

(3) Davalac usluga povjerenja obavezan je ažurno voditi evidenciju svih opozvanih elektronskih certifikata.

(4) Obaveza davaoca usluga povjerenja je da obavijesti korisnika o opozivu certifikata odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od primljenog obavještenja, odnosno nastanka okolnosti zbog kojih se elektronski certifikat opoziva.

(5) Od trenutka kada je opozvan, certifikat gubi pravno djelstvo i njegov status se ne može ponovo aktivirati.

Član 34.
(Prestanak poslovanja davaoca usluga povjerenja)

(1) Davalac usluga povjerenja obavezan je, u slučaju prestanka poslovanja, o namjeri raskida ugovora obavijestiti svakog korisnika najmanje tri mjeseca prije prestanka poslovanja, kao i prestanak poslovanja prijaviti Ministarstvu.

(2) Davalac usluga povjerenja obavezan je osigurati kod drugog davaoca usluga povjerenja nastavak obavljanja usluga certifikacije za korisnike kojima je izdao certifikate najmanje za period važenja originalnog certifikata, a ukoliko za to nema mogućnosti dužan je opozvati sve izdate certifikate.

(3) Davalac usluga povjerenja koji prestaje pružati usluge elektronske certifikacije obavezan je dostaviti svu dokumentaciju u vezi s obavljenim uslugama certifikacije drugom davaocu usluga povjerenja na koga prenosi obaveze obavljanja usluga certifikacije.

Član 35.
(Pravna snaga kvalifikovanih certifikata izdatih u inostranstvu)

(1) Kvalifikovani certifikati koje su izdali davaoci usluga povjerenja sa sjedištem u jednoj od zemalja članica Evropske unije imaju istu pravnu snagu kao i kvalifikovani certifikati izdati u Bosni i Hercegovini (u dalnjem tekstu: BiH) i Federaciji.

(2) Kvalifikovani certifikati koje su izdali davaoci usluga povjerenja sa sjedištem u inostranstvu izvan Evropske unije imaju istu pravnu snagu kao i kvalifikovani certifikati izdati u BiH i Federaciji, u slučaju da je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

- a) davalac usluga povjerenja ispunjava uslove propisane ovim Zakonom za izdavanje kvalifikovanih certifikata i registrovan je u Federaciji,
- b) domaći davalac usluga povjerenja koji je upisan u Registar garantuje za takav kvalifikovani certifikat,
- c) bilateralnim ili multilateralnim sporazumom između BiH ili Federacije i drugih zemalja ili međunarodnih organizacija određeno je da se priznaje, i
- d) kvalifikovani certifikat ili davalac usluga povjerenja priznat je na osnovu bilateralnog ili multilateralnog sporazuma između Evropske unije i trećih zemalja ili međunarodnih organizacija.

DIO OSMI – NADZOR

Član 36.
(Nadzor nad primjenom Zakona)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona, koji se odnosi na nadzor nad zakonitošću rada i donošenja akata, vrši Ministarstvo.

(2) Nadzor nad radom davaoca usluga povjerenja na poslovima prikupljanja, upotrebe i zaštite ličnih podataka vrše organi određeni propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka.

Član 37.
(Inspeksijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i radom davaoca usluga povjerenja vrše federalni inspektorji iz Federalne uprave za inspeksijske poslove (u dalnjem tekstu: inspektorji).

(2) U okviru inspeksijskog nadzora davaoca usluga povjerenja, inspektor:

- a) utvrđuje da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona,
- b) kontrolira pravilnost primjene propisanih postupaka i organizaciono-tehničkih mjera, primjenu internih pravila koja su u vezi s uslovima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona,
- c) vrši kontrolu postupka izdavanja, čuvanja i opoziva elektronskih certifikata, i
- d) vrši kontrolu zakonitosti obavljanja drugih usluga davaoca usluga povjerenja.

**Član 38.
(Prava i dužnosti inspektora)**

- (1) U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da:
 - a) pregleda akte i dokumentaciju koja je povezana s djelatnošću izdavanja certifikata,
 - b) provjerava poslovne prostorije davaoca usluga povjerenja, informacioni sistem, računarsku mrežu, ostalu opremu, tehničku dokumentaciju, kao i sigurnosne mjere koje se poduzimaju, i
 - c) izvrši uvid u cijelokupnu dokumentaciju radi osiguravanja dokaza ili tačnog utvrđivanja eventualne neregularnosti.
- (2) Inspektor je dužan da čuva kao službenu tajnu sve podatke o certifikatima i lične podatke o korisniku certifikata.
- (3) Davalac usluga povjerenja je dužan da u cilju provođenja inspekcijskog nadzora omogući inspektoru pristup u svoje poslovne prostorije i omogući uvid u podatke o poslovanju, uvid u poslovnu dokumentaciju, pristup registru korisnika i računarskoj opremi i uređajima koji se primjenjuju u postupku izdavanja certifikata.

**Član 39.
(Rješenje inspektora)**

- (1) Nadležni inspektor rješenjem:
 - a) zabranjuje primjenu neadekvatnih postupaka i infrastrukture i daje rok davaocu usluga povjerenja u kojem je on dužan osigurati adekvatne postupke i infrastrukturu,
 - b) zabranjuje licima koja ne posjeduju specijalistička znanja, iskustvo i stručne kvalifikacije potrebne za vršenje usluge izdavanja elektronskih certifikata rad na poslovima izdavanja certifikata i daje rok za osiguranje adekvatnog kadra,
 - c) privremeno zabranjuje poslovanje davaoca usluga povjerenja do otklanjanja neadekvatnosti postupaka i infrastrukture,
 - d) nalaže opoziv jednog ili više certifikata izdatih od davaoca usluga povjerenja, ako postoji osnovana sumnja da je riječ o neadekvatnom postupku ili falsifikatu, i
 - e) nalaže opoziv svih certifikata izdatih od davaoca usluga povjerenja, što dovodi do prestanka rada davaoca usluga povjerenja, ako postoji osnovana sumnja da je riječ o neadekvatnom postupku ili falsifikatu.
- (2) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) U slučaju privremene zabrane poslovanja davaoca usluga povjerenja iz stava (1) tačka c) ovog člana, certifikati izdati do dana nastanka uzroka zbog kojih je izrečena mjera zabrane i dalje važe.
- (4) U slučaju opoziva svih certifikata, odnosno prestanka rada davaoca usluga povjerenja iz stava (1) tačke e) ovog člana, inspektor će odmah obavijestiti Ministarstvo i zatražiti brisanje iz Registra.
- (5) Ukoliko se tokom inspekcijske kontrole utvrdi da davalac usluga povjerenja koji izdaje kvalifikovane elektronske certifikate i koji je upisan u Registr više ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom, nadležni inspektor o tome odmah obavještava Ministarstvo.

(6) Ministarstvo je dužno davaoca usluga povjerenja, odmah po dobijanju obavještenja od strane nadležnog inspektora, brisati iz Registra.

DIO DEVETI – KAZNENE ODREDBE

Član 40.

(Kaznena odredba za neovlašteno pristupanje i upotrebu podataka i sredstava)

Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje neovlašteno pristupi i upotrijebi podatke i sredstva za izradu elektronskog potpisa i kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Član 41.

(Kaznene odredbe za korisnike)

(1) Novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj korisnik – fizičko lice ili obrtnik koji:

- a) nepažljivo i neodgovorno koristi sredstva i podatke za izradu elektronskog potpisa i elektronskog pečata (član 29. stav (2) ovog zakona),
- b) davaocu usluga povjerenja ne dostavi potrebne podatke i informacije o promjenama koje utječu ili mogu utjecati na tačnost elektronskog certifikata (član 30. stav (1) ovog zakona), i
- c) odmah ne dostavi davaocu usluga povjerenja zahtjev za opoziv certifikata (član 30. stav (2) ovog zakona).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana korisnik – pravno lice će se kazniti novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 5.000,00 KM.

(3) Odgovorno lice u pravnom licu kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM.

Član 42.

(Kaznene odredbe za pružatelje usluga povjerenja)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj davalac usluga povjerenja koji:

- a) izdaje kvalifikovani elektronski certifikat koji ne sadrži sve potrebne podatke (član 16. stav (2) i članovi 17. i 18. ovog Zakona),
- b) čuva i kopira podatke iz certifikata, osim u slučaju iz člana 8. stav (4) ovog Zakona (član 20. stav (1) tačka j) ovog Zakona),
- c) ne obavijesti korisnika kojem izdaje elektronski certifikat o svim bitnim uslovima upotrebe izdatog certifikata (član 20. stav (1) tačka k) ovog Zakona),
- d) ne utvrdi identitet korisnika kojem izdaje kvalifikovani elektronski certifikat (član 32. tačka b) ovog Zakona),
- e) ne vodi ažurno i sigurnosnim mjerama zaštićenu evidenciju certifikata (član 32. tačka f) ovog Zakona),
- f) ne prekine usluge certifikacije, odnosno ne izvrši opoziv izdatih certifikata u propisanim slučajevima (član 33. stav (1) ovog Zakona),

- g) ne vodi ažurno evidenciju svih opozvanih certifikata (član 33. stav (3) ovog Zakona),
- h) ne obavijesti u propisanom roku korisnika o izvršenom opozivu elektronskog certifikata (član 33. stav (4) ovog Zakona),
- i) ne čuva kompletну dokumentaciju o izdatim i opozvanim certifikatima u predviđenom roku (član 32. tačka i) ovog Zakona),
- j) blagovremeno ne obavijesti korisnike kojima je izdao elektronske certifikate i Ministarstvo o prestanku poslovanja (član 34. stav (1) ovog Zakona), i
- k) ne omogući nadležnim inspekcijskim organima pristup u svoje poslovne prostorije i uvid u podatke o poslovanju, uvid u poslovnu dokumentaciju, pristup registru korisnika, računarskoj opremi i uređajima (član 38. stav (3) ovog Zakona).

(2) Odgovorno lice davaoca usluga povjerenja kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM.

Član 43.

(Kaznene odredbe za davaoca usluga povjerenja u vezi s elektronskim vremenskim žigom)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj davalac usluga povjerenja – izdavalac elektronskog vremenskog žiga koji:

- a) formira elektronski vremenski žig koji ne sadrži sve podatke propisane ovim Zakonom (član 11.) i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovog Zakona (član 12. stav (6) ovog Zakona),
- b) ne čuva na siguran način i u propisanim rokovima podatke o izdatim elektronskim vremenskim žigovima (član 12. stav (2) ovog Zakona), i
- c) ne omogući nadležnim inspekcijskim organima pristup u svoje poslovne prostorije i ne omogući uvid u podatke o poslovanju, uvid u poslovnu dokumentaciju, pristup registru korisnika, računarskoj opremi i uređajima (član 38. stav (3) ovog Zakona).

(2) Odgovorno lice davaoca usluga povjerenja kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 4.000,00 KM.

DIO DESETI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 44.

(Podzakonski akti iz nadležnosti Vlade Federacije)

Vlada Federacije donijet će podzakonske akte iz člana 21. stav (8), člana 23. stav (2) i člana 24. stava (4) ovog zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 45.

(Podzakonski akti iz nadležnosti Ministra)

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonske akte o:

- 1) Tehničko-tehnološkim postupcima za izradu kvalifikovanog elektronskog potpisa i drugih usluga povjerenja i mjerama zaštite elektronskog potpisa i drugih usluga povjerenja (član 8. stav (5) ovog Zakona),
- 2) Mjerama zaštite verifikacije elektronskog potpisa i drugih usluga povjerenja i tehničko-tehnološkim postupcima za verifikaciju (član 9. stav (5) ovog Zakona),
- 3) Izdavanju elektronskog vremenskog žiga (član 12. stav (6) ovog Zakona),
- 4) Posebnim uslovima koje moraju da ispunjavaju davaoci usluga povjerenja (član 20. stav (2) i član 26. stav (3) ovog Zakona),
- 5) Postupku izdavanja dozvole i upisa u registar davalaca usluga povjerenja (član 22. stav (4) ovog Zakona), i
- 6) Uslovima koje mora ispunjavati elektronsko čuvanje elektronskih dokumenata i lica koja vrše poslove čuvanja elektronskih dokumenata kao svoju djelatnost za druga lica (član 24. stav (11) ovog Zakona).

Član 46.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

ZAKONA O ELEKTRONSKOM POTPISU FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

I – USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi članka IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcije federalne vlasti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o elektronском потпису у Федерацији BiH zajedно са већ усвојеним Законом о електронском документу представља цјелину која омогућава примјену највиших и најбољих техничких, технолошких, информационих и комуникацијских достијућа у правним системима EU и svijeta.

Ovim zakonom se stvara elektronsko poslovno okruženje за промет elektronskih dokumenata u državnoj upravi, pravosuđu, privredi i drugim oblastima, te tako стварају uvjeti за razvoj konkurentne ekonomije i efikasnije i racionalnije državne uprave, te kroz uspostavljanje eServisa, ostvaruje bolja međusobna комуникација između poslovnih subjekata, državne uprave i građana, jer ono smanjuje трошкове poslovanja, doprinosi uštедама, ствара већу dodatnu vrijednost, smanjuje сиву ekonomiju i minimalizira korupciju. Усвајањем ovoga zakona se građanima, poslovnim i drugim subjektima, omogućava да svoje обавезе ili zahtjeve prema upravi obavljaju na efikasniji način, uz minimalne трошкове i broj fizičkih kontakata sa organima uprave, i to putem više različitih elektronski baziranih kanala за испорuku servisa (web, mobilni telefon, itd). Kao važan segment elektronskog poslovanja se može navesti ispostavljanje i dostavljanje elektronskiх faktura, obzirom da većina poslovnih subjekata већ има kapacitete за obavljanje elektronskog fakturiranja (putem vlastitih информацiјskih sistema ili putem инфраструктуре за elektronsko bankarstvo) i elektronske nabavke, које су važan katalizator promjena jer zahtijevaju sveobuhvatnu integraciju sistema i poslovnih процеса širom javnog i privatnog sektora.

Kao takav, ovaj zakon unaprjeđuje postojeće stanje u Federaciji BiH tako što uvodi mogućnost korištenja novog oblika potpisa i pečata, kako bi se pravni промет unaprijedio i poboljšao u skladu са највишим техничким и технолошким standardima. On представља и dio испunjavanja Reformske agende nesumnjivo doprinoseći стварању повољнијег и сигурнијег poslovnog и društvenog okruženja u Federaciji BiH и Bosni i Hercegovini, како на домаћем плану, tako и kada su u pitanju strani и домаћи investitori. Time se čini ne само veliki технолошки iskorak, već se društvena комуникација и poslovanje podižu na jedan potpuno novi, daleko napredniji nivo, а јавна управа постаје efikasnija и ekonomičnija за građane. Pored toga, усвајање ovog zakona je ključni dio implementacije Programa uvođenja jednošalterskog sistema i elektronske registracije privrednih subjekata u Federaciji BiH, što je jedan od prioriteta Vlade Federacije BiH.

Konačno, усвајањем Zakona o elektronском потпису Federacije BiH отварају се vrata највишим технолошким и комуникацијским достијућима која ће живот građanima Federacije BiH i Bosne i Hercegovine učiniti lakšim i ekonomičnijim, a Bosnu i Hercegovinu učiniti korak bliže Europskoj uniji.

III – PREGLED I SADRŽAJ NAJZNAČAJNIH PRAVNIH RJEŠENJA

Zakon o elektronskom potpisu Federacije BiH je podijeljen na X dijelova:

- I. OSNOVNE ODREDBE (član 1.- član 2.)
- II. ELEKTRONSKI POTPIS I KVALIFIKOVANI ELEKTRONSKI POTPIS (član 3.- član 9.)
- III. ELEKTRONSKI VREMENSKI ŽIG (član 10. – član 12.)
- IV. ELEKTRONSKI PEČAT (član 13.- član 14.)
- V. ELEKTRONSKI CERTIFIKATI I DAVAOCI USLUGA POVJERENJA (član 15. – član 23.)
- VI. ELEKTRONSKI DOKUMENT I ELEKTRONSKA PREPORUČENA DOSTAVA (član 24. – član 26.)
- VII. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI KORISNIKA I DAVALACA USLUGA POVJERENJA (član 27.- član 35.)
- VIII. NADZOR (član 36.- član 39.)
- IX. KAZNENE ODREDBE (član 40. – član 43.)
- X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (član 44.- član 46.)

U osnovnim odredbama Zakona regulisan je predmet zakona i data objašnjenja značenja pojedinih izraza koji se upotrebljavaju u zakonu.

U drugom djelu zakona definišu se elektronski potpis, kvalifikovani elektronski potpis, te pravno djelovanje i pravna valjanost elektronskog potpisa. U ovom dijelu zakona, propisuju se uslovi za izradu elektronskog potpisa te uslovi koje trebaju ispunjavati sredstva za izradu elektronskog potpisa i sredstva za verifikaciju kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Treći dio zakona definiše se elektronski vremenski žig, kvalifikovani vremenski žig kao i davaoca usluga povjerenja za izdavanje vremenskog žiga.

U četvrtom dijelu zakona definiše se pojam elektronskog pečata kao i uslovi za njegovu pravnu valjanost.

Peti dio zakona propisuje odredbe o elektronskom certifikatu, kvalifikovanom elektronskom certifikatu, sadržaju kvalifikovanog elektronskog pečata kao i sadržaj kvalifikovanog elektronskog certifikata za autentifikaciju mrežnih stranica. Ovaj dio zakona propisuje i način i uslove za izdavanje elektronskog i kvalifikovanog elektronskog certifikata, kao i način dobivanja dozvole za izdavanje elektronskih certifikata i uspostavljanje registra daivalaca usluga povjerenja. Konačno, ovaj dio zakona propisuje na koji način elektronske certifikate mogu izdavati i koristiti organi uprave ili javna preduzeća, te daje ovlaštenje Vladi Federacije BiH da ovo pitanje uredi posebnom uredbom.

Šesti dio zakona definiše pravni učinak elektronskih dokumenata, kao i uslove koje daivalac usluga povjerenja, koji vrši kvalifikovane usluge elektronske preporučene dostave mora ispunjavati.

U sedmom dijelu zakona su propisana prava, obaveze i odgovornosti korisnika daivalaca usluga povjerenja. Tako ovaj dio zakona propisuje prava korisnika daivalaca usluga povjerenja, način podnošenja zahtjeva za izdavanje elektronskog certifikata kao i obaveze korisnika elektronskog certifikata. Ovaj dio zakona propisuje i obaveze daivalaca usluga povjerenja koji

izdaju kvalifikovane elektronske certifikate, te opoziv, prestanak poslovanja davalaca usluga povjerenja kao i pravnu snagu kvalifikovanih certifikata.

Osmi dio zakona definiše nadzor nad provođenjem zakona. Ovaj dio zakona propisuje tijelo nadležno za nadzor nad provođenjem zakona kao i način provođenja toga nadzora.

Deveti dio zakona propisuje kaznene odredbe. One su u ovom dijelu zakona propisane za neovlašteno pristupanje i upotrebu podataka i sredstava, za korisnike i za davaoce usluga povjerenja.

Prijelazne i završne odredbe zakona propisuju nadležnost i obavezu Vlade Federacije BiH za donošenje podzakonskih akata kojima se definiše izdavanje i upotreba elektronskih certifikata za i u organima uprave i javnim preduzećima, te obaveza nadležnog ministarstva za donošenje podzakonskih akata potrebnih za provođenje ovog zakona. Konačno, zadnji član zakona (čl. 46.) propisuje kako će zakon stupiti na snagu osmoga dana od dana objavljanja u službenim novinama Federacije BiH.

IV – FINANCIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenja ovoga zakona potrebno je osigurati sredstva u budžetu Federacije BiH u iznosu od ca. 700.000 KM tokom godine u kojoj se Zakon usvaja, kako bi se omogućila njegova implementacija. Međutim, zbog nepostojanja zakona troškovi poslovanja javne uprave su oko 2 miliona. U godinama nakon uspostave zakona, ovaj trošak od 2 miliona KM će biti direktna ušteda javnog sektora zbog primjene ovog zakona.